

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. ve věci

žalobkyně:

- a) **O. K.**, narozená dne X,
státní příslušnost Ukrajina
b) nezletilá **N. K.**, narozená dne X,
státní příslušnost Ukrajina
obě bytem v ČR X
obě zastoupené advokátem JUDr. Petrem Novotným
sídlem Archangelská 1, 100 00 Praha 10

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2022, č. j. OAM-844/ZA-ZA11-LE27-2021,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2022, č. j. OAM-844/ZA-ZA11-LE27-2021, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyním se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhaly zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo podle ustanovení § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o azylu**“) zastaveno řízení o jejich žádosti o udělení mezinárodní ochrany z důvodu, že tato žádost byla shledána nepřipustnou podle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

II. Žaloba a její podstatný obsah

2. Žalobkyně v podané žalobě předně shrnuly údaje poskytnuté k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany a zdůraznily, že s ohledem na aktuální stav se bojí návratu do své vlasti, neboť zde započala otevřená válka mezi Ukrajinou a Ruskou federací. Jedná se přitom o masivní mezinárodní válečný konflikt s tisíci mrtvými, a to nejen mezi vojáky, ale i civilním obyvatelstvem. V případě návratu by tak byl reálně ohrožen jejich život.
3. Dále žalobkyně uvedly, že žalovaný nepostupoval při vydání napadeného rozhodnutí v souladu se zákonem, neboť měl vést meritorní řízení a v jeho rámci posoudit prezentované důvody podané žádosti. Vyšly podle nich totiž najevo nové zásadní skutečnosti, jež nebyly předmětem zkoumání v předchozím pravomocně ukončeném řízení, a které v kombinaci s již dříve známými okolnostmi odůvodňovaly udělení azylu nebo doplňkové ochrany.
4. Žalovaný tedy dle názoru žalobkyň porušil ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“) a neopatřil si ani dostatečné podklady pro své rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 50 odst. 2 správního řádu. Rovněž žalobkyně uvedly, že pokud by žalovaný zjistil řádně stav věci a opatřil si dostatečné podklady pro své rozhodnutí, musel by rozhodnout o udělení azylu, případně doplňkové ochrany. V této souvislosti poté znovu odkázaly na otevřenou válku mezi Ukrajinou a Ruskou federací, v jejímž důsledku by byly v případě návratu do vlasti ohroženy na svém životě.
5. Z výše uvedených důvodů tak žalobkyně navrhly zdejšímu soudu zdejšímu soudu, aby zrušil napadené rozhodnutí, uložil žalovanému znovu rozhodnout o jejich žádosti, a rozhodl rovněž o povinnosti žalovaného nahradit jim náklady řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 9. 3. 2022 shrnul obsah žalobkyněmi podané žaloby a uvedl, že napadené rozhodnutí je třeba k datu jeho vydání považovat za zákonné a odpovídající skutkovému stavu. Přitom v podrobnostech odkázal na obsah napadeného rozhodnutí a správního spisu.
7. Dále žalovaný zdůraznil, že nemohl hodnotit situaci, která nastala až po datu vydání napadeného rozhodnutí. Nemohl tedy zohlednit ani invazi Ruské federace a následné rozpoutání války na území Ukrajiny. Uvedená situace však podle něj nepochybně bude předmětem soudního přezkumu s cílem posoudit důvodnost žaloby právě z tohoto hlediska.
8. Závěrem svého vyjádření tak žalovaný uvedl, že podanou žalobou nebylo napadené rozhodnutí hodnotící stav k datu svého vydání zpochybněno. Navrhl proto zdejšímu

soudu, aby podanou žalobu zamítl, pokud s ohledem na vyhodnocení současného stavu na Ukrajině nedospěje k jinému závěru v rámci *ex nunc* přezkumu.

IV. Obsah správního spisu

9. Ze správního spisu zjistil zdejší soud tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
10. Žalobkyně podaly dne 5. 10. 2021 žádost o udělení mezinárodní ochrany, přičemž následně byla žalobkyně a) žalovaným vyzvána k poskytnutí údajů k této žádosti. Údaje k podané žádosti poskytla žalobkyně a) dne 12. 10. 2021, když mimo jiné uvedla, že je narozena X v obci X v Zakarpatské oblasti na Ukrajině, ona i její dcera [žalobkyně b)] jsou státními příslušnicemi Ukrajiny X národnosti, dorozumí se ukrajinsky a jsou X vyznání. Dále žalobkyně a) vypověděla, že nemá politické přesvědčení, o politiku se nezajímá, je vdaná a má jednu dceru [žalobkyni b)], přičemž její manžel má v České republice povolení k pobytu a podal žádost o trvalý pobyt. Jako poslední místo bydliště ve vlasti uvedla adresu v obci X v Zakarpatské oblasti. K průběhu cesty z vlasti do České republiky se vyjádřila tak, že jela svým vozem i s dcerou [žalobkyní b)] přes Slovensko, přičemž cestovaly bezvízově a do České republiky vstoupily 25. 2. 2020. K předchozím pobytům ve státech Evropské unie poté sdělila, že od prosince 2019 do 15. 2. 2020 navštívila manžela v České republice a asi před 3 lety jezdila za prací do Polska, přičemž za tímto účelem jí byla udělena polská víza. Jiná víza nebo povolení k pobytu v jiných státech jí udělena nebyla, žádná víza nebo povolení k pobytu v jiných státech nebyla udělena ani její dceři [žalobkyni b)] a obě žádají o udělení mezinárodní ochrany v České republice již podruhé. Také žalobkyně a) konstatovala, že jak její zdravotní stav, tak zdravotní stav její dcery [žalobkyně b)] je dobrý a s ničím se neléčí. Ohledně důvodů jejich žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že její manžel zde pobývá již 18 let a na Ukrajině je válka, přičemž situace se nezlepšuje a ona se obává, že se válka rozšíří na celou Ukrajinu. Bojovat podle ní jezdí hlavně muži ze Zakarpatí, kteří se z války vracejí, a proto má strach o svůj život i život své dcery [žalobkyně b)]. K dotazu žalovaného potvrdila, že tyto skutečnosti uváděla již v rámci správního řízení o jejich předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany, s výjimkou obavy z rozšíření války na celou Ukrajinu, což tehdy nevěděla. K této obavě ji však vedou informace, které zaznamenala v rámci zpravodajské relace, v níž o rozšíření války na Ukrajině hovořili. Také doplnila, že informace o situaci na Ukrajině čerpá od sestry.
11. Součástí správního spisu byly též fotokopie podkladů vztahujících se k předchozí žádosti žalobkyň o udělení mezinárodní ochrany podané 14. 7. 2020. Z těchto podkladů vyplývá, že žalobkyně a) v rámci poskytnutí údajů k uvedené předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla v zásadě obdobné údaje jako v rámci poskytnutí údajů k současné opakované žádosti žalobkyň o udělení mezinárodní ochrany. Konkrétně jako důvod předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že v České republice má manžela, se kterým chce bydlet, a že na Ukrajině je krize a nemají ani dům. Dodala rovněž, že se z bojů na východě země vrací domů vojáci, kterých se bojí, protože přepadávají lidi a domy, a že její dcera [žalobkyně b)] se narodila v České republice. Tyto uvedené skutečnosti následně žalobkyně a) rozvedla v rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uskutečněného dne 27. 7. 2020. Rozhodnutím ze dne 25. 9. 2020, č. j. OAM-404/ZA-ZA11-LE27-2020 (dále jen „**předchozí rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany**“), poté žalovaný podle

ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu zamítl předchozí žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou.

12. Za účelem posouzení současné žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany si žalovaný dále opatřil i písemný materiál ze dne 30. 6. 2021, označený jako „Ukrajina, Informace OAMP - Situace v zemi, Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby“, ze kterého se Ukrajina podává jako bezpečná země s výjimkou části Luhanské a Doněcké oblasti a poloostrova Krym, kterýžto je ovšem *de facto* integrován do Ruské federace. Dále se z této zprávy o situaci v zemi podává, že Zakarpatská oblast byla pod kontrolou ukrajinské vlády a podle dostupných informací zde od roku 2015 nedocházelo k žádným bezpečnostním incidentům. Bezpečnostní situace na Ukrajině se od roku 2015 relativně uklidnila a nadále zůstávala klidná s výjimkou situace na východě země, přičemž bezpečnostní incidenty se soustřeďovaly k tzv. linii dotyku. Intenzita bojů se však od roku 2015 výrazně snížila.
13. Z písemného materiálu ze dne 30. 7. 2021, označeného jako „Ukrajina – Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu, Stav: červenec 2021“, který byl taktéž založen ve správním spisu, se poté mimo jiné podává, že Ukrajina splňovala s výjimkou poloostrova Krym a částí Luhanské a Doněcké oblasti základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu a mohla být nadále zařazena na seznamu bezpečných zemí původu.
14. Před vydáním napadeného rozhodnutí žalovaný vyrozuměl zástupce žalobkyně o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Z úředního záznamu o nedostavení se k seznámení s podklady rozhodnutí v řízení o udělení mezinárodní ochrany ze dne 30. 11. 2021 se poté podává, že právní zástupce žalobkyně se k seznámení s podklady rozhodnutí nedostavil.
15. Následně tedy žalovaný vydal napadené rozhodnutí, k jehož převzetí byla předvolána žalobkyně a). S napadeným rozhodnutím byla žalobkyně a) seznámena v ukrajinském jazyce dne 10. 2. 2022 a stejného dne si převzala i originální výtisk tohoto rozhodnutí, jak se podává z protokolu o předání rozhodnutí odboru azylové a migrační politiky MV ČR ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky ze dne 10. 2. 2022.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

16. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je podle ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**s. ř. s.**“) vázán, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „**procedurální směrnice**“). Zdejší soud následně po zohlednění skutečností, které vyplynuly z obsahu správního spisu, vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
17. Podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. f) zákona o azylu *se pro účely tohoto zákona rozumí opakovanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany žádost o udělení mezinárodní ochrany*

podaná toutéž osobou před nabytím právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany nebo kdykoli po nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany.

18. Podle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1.
19. Podle ustanovení § 11a odst. 1 zákona o azylu podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
20. Podle ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu se řízení zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.
21. Zdejší soud předně na tomto místě konstatuje, že žádost žalobkyn o udělení mezinárodní ochrany, o níž bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím, je třeba považovat za opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu výše citovaného ustanovení § 2 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, což ostatně nerozpoují ani žalobkyně. V souvislosti s podanou žalobou tak zdejší soud považuje za vhodné odkázat na závěry vyjádřené v judikatuře Nejvyššího správního soudu týkající se takových žádostí. Konkrétně v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, Nejvyšší správní soud uvedl: „*Institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času.*“ A dále: „*Ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu představuje jistý filtr, jehož prostřednictvím je možné propustit do dalšího opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany již jednou rozhodnutou věc. Jedná se přitom o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté, tzv. res iudicata, resp. v daném případě res administrata.*“ Rovněž Nejvyšší správní soud v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, uvedl: „*Odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.*“

22. V usnesení ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 Azs 57/2017-52, poté Nejvyšší správní soud uvedl: *„Opakovanou žádost o mezinárodní ochranu lze věcně posoudit pouze tehdy, uvedl-li žadatel nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přitom i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřijatelnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“*
23. Citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu tedy směřují k tomu, že institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany by měl být použit pouze v odůvodněných případech. Na druhou stranu správní orgán má i u těchto žádostí povinnost náležitě šetřit jejich relevanci, zejména pak má zjišťovat, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí nové skutečnosti relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho zavinění předmětem zkoumání v rámci řízení o jeho předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany, či zda nedošlo k takové změně situace v zemi původu žadatele, která by mohla odůvodňovat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Pokud žadatel o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti uvádí nebo pokud došlo v zemi původu žadatele k relevantní změně okolností, je správní orgán povinen opakovanou žádost tohoto žadatele meritorně posoudit.
24. Srovnáním důvodů uvedených žalobkyněmi již v řízení o jejich předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany s důvody uvedenými v řízení o jejich současné opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany se žalovaný v projednávané věci zabýval zejména na stranách 3 a 4 napadeného rozhodnutí. Přitom dospěl dle názoru zdejšího soudu ke správnému závěru, že žalobkyně uvedly v obou těchto řízeních shodné důvody, které tedy již byly předmětem zkoumání v řízení o jejich předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně totiž obě uvedené žádosti odůvodnily strachem z vojáků vracejících se z bojů na východě země a také snahou nadále žít na území České republiky s manželem žalobkyně a). Ostatně v rámci poskytnutí údajů k současné opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně a) sama potvrdila, že tyto důvody uváděla již v rámci správního řízení o jejich předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Nad rámec těchto důvodů poté žalobkyně poukazovaly pouze na změnu situace na Ukrajině související s rozšířením konfliktu probíhajícího na východě země, přičemž ve zcela obecné rovině odkazovaly na informace uvedené ve zprávách.
25. Otázkou konfliktu probíhajícího na východě Ukrajiny se však žalovaný také zabýval již v rámci předchozího rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. V napadeném rozhodnutí se tak zabýval tím, zda ke dni jeho vydání nedošlo na Ukrajině k takové podstatné změně okolností, jež by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou ostatně zmiňovaly i žalobkyně. Za tímto účelem si opatřil dostatečné, relevantní a aktuální informace o zemi původu splňující požadavky judikatury kladené na tyto informace (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81) a po vyhodnocení

shromážděných podkladů a tvrzení žalobkyně dospěl k závěru, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí nedošlo na Ukrajině k podstatným a relevantním změnám, které by mohly mít vliv na případné udělení mezinárodní ochrany žalobkyním. S tímto závěrem žalovaného učiněným ke dni vydání napadeného rozhodnutí se zdejší soud ztotožňuje. Z opatřených informací o zemi původu totiž vyplynulo, že situace ohledně konfliktu na východě Ukrajiny se od roku 2015 relativně uklidnila, bezpečnostní incidenty se soustřeďovaly k tzv. linii dotyku a intenzita bojů se od roku 2015 výrazně snížila, přičemž na Ukrajině se nejednalo o tzv. totální konflikt. Ostatně v této souvislosti musí zdejší soud podotknout, že k obdobnému závěru dospěl též Nejvyšší správní soud, a to např. i v usnesení ze dne 26. 1. 2022, č. j. 10 Azs 508/2021-30, vydaném přibližně v době vydání napadeného rozhodnutí žalovaným. V tomto usnesení Nejvyšší správní soud konkrétně dovodil, že „na Ukrajině se nejedná o tzv. totální konflikt, který by dosahoval takové intenzity, že by byl každý civilista z důvodu přítomnosti kdekoli na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy (srov. např. usnesení ze dne 19. 1. 2021, č. j. 6 Azs 286/2020-43, či ze dne 29. 6. 2021, č. j. 2 Azs 71/2021-26 a tam citovanou judikaturu). NSS si je vědom složité bezpečnostní situace v Doněcké a Luhanské oblasti. Na druhou stranu nelze přehlédnout, že na Ukrajině existuje reálná, přiměřená a smysluplná možnost vnitřního přesídlení; k možnosti vnitřního přesídlení na Ukrajině viz např. usnesení ze dne 25. 6. 2020, č. j. 9 Azs 64/2020-43, bod 16, s citacemi další judikatury.“ Na uvedeném závěru poté nemohly ke dni vydání napadeného rozhodnutí ničeho změnit ani žalobkyněmi odkazované spekulativní obavy týkající se možného rozšíření konfliktu na celé území Ukrajiny (přestože tyto obavy se ve skutečnosti v důsledku invaze vojsk Ruské federace na Ukrajinu následně potvrdily), když konflikt na východě země byl izolovaný a navíc i v dotčených oblastech byla jeho intenzita v průběhu času značně kolísavá (srov. též např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 17. 2. 2021, č. j. 4 Azs 12/2020-52).

26. Zdejší soud tak shrnuje, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí byl správný závěr žalovaného, že žalobkyně ve své současné opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvedly žádnou novou skutečnost, která by byla relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, a která zároveň nebyla bez jejich zavinění předmětem zkoumání v rámci řízení o jejich předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Rovněž správný byl ke dni vydání napadeného rozhodnutí i závěr žalovaného o tom, že od doby meritorního posuzování předchozí žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany nedošlo na Ukrajině k žádné zásadní změně situace, která by mohla zakládat opodstatněnost jejich současné opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
27. S ohledem na shora uvedené proto nezbyvá zdejšímu soudu než uzavřít, že žalovaný se se současnou opakovanou žádostí žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany ke dni vydání napadeného rozhodnutí řádně vypořádal, dostatečně odůvodnil, proč tuto žádost meritorně nepřezkoumal, a postupoval v souladu s právními předpisy, když řízení o této žádosti zastavil podle ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu, jelikož tato žádost byla shledána nepřipustnou podle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu ve spojení s ustanovením § 11a odst. 1 zákona o azylu.
28. Naproti výše uvedenému však zdejší soud musel při přezkumu napadeného rozhodnutí v souladu s čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice a judikaturou Nejvyššího správního

soudu (např. rozsudky ze dne 10. 8. 2017, č. j. 1 Azs 194/2017-30, nebo dne 15. 1. 2016, č. j. 5 Azs 20/2015-35) zohlednit okolnosti, které nastaly po vydání napadeného rozhodnutí. Zdejší soud totiž nemohl nevidět, že od 24. 2. 2022 na velké části území Ukrajiny po jejím napadení Ruskou federací probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt. V důsledku tohoto konfliktu z Ukrajiny odešly do okolních států milióny uprchlíků a další stále utíkají. Jde o válečný konflikt dvou států, který nemá v Evropě po roce 1945 svým rozsahem, intenzitou bojů a dopadem na dotčené civilní obyvatelstvo obdobu. Samy žalobkyně na tuto skutečnost v podané žalobě poukázaly, nicméně i kdyby se tak nestalo, přihlédl by k ní zdejší soud z vlastní iniciativy, a to s odkazem na bod 22 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27, v němž Nejvyšší správní soud připustil, že mohou nastat určité zcela specifické situace, za nichž by byly soudy ve správním soudnictví povinny přihlédnout i k okolnostem nenamítaným žadatelem o udělení mezinárodní ochrany, a to např. vypuknutí válečného konfliktu na celém území země původu tohoto žadatele.

29. Zdejší soud má rovněž za to, že v současné době probíhající válečný konflikt na Ukrajině v důsledku jejího napadení Ruskou federací dne 24. 2. 2022 je skutečností dnes již obecně známou (tzv. notorieta), kterou není třeba dokazovat.
30. Závěry žalovaného o absenci důvodů pro opakované (meritorní) posouzení žádosti žalobkyň o udělení mezinárodní ochrany tak již s ohledem na aktuální situaci na Ukrajině neobstojí a skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, bude vyžadovat rozsáhlé doplnění [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].
31. Podle zdejšího soudu by návrat žalobkyň do země původu v současné době mohl být v rozporu s mezinárodními závazky, konkrétně pak se všeobecně uznávanou zásadou *non-refoulement*. K tomu zdejší soud přiměřeně odkazuje na závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022-31, či v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2022, č. j. 3 Azs 379/2021-48.
32. Žalovaný se tedy v dalším řízení s ohledem na změnu bezpečnostní situace, ke které zdejší soud přihlédl, přestože nastala až po vydání napadeného rozhodnutí, zaměří na meritorní posouzení žádosti žalobkyň o udělení mezinárodní ochrany, a to i s přihlédnutím k závěrům uvedeným v tomto rozsudku výše. Na místě patrně nebude ani postup podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu, protože Ukrajinu nyní nelze považovat za bezpečnou zemi původu.
33. Zdejší soud nepředjímá, jak žalovaný žádost žalobkyň o udělení mezinárodní ochrany meritorně posoudí, jakkoli důvodné obavy z vážného ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu svědčí (při splnění dalších podmínek) udělení doplňkové ochrany podle ustanovením § 14a ve spojení s ustanovením § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
34. Zdejší soud si je jisté vědom i existence prováděcího rozhodnutí Rady EU č. 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu čl. 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, a také ustanovení § 6 odst. 5 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaný invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého *podá-li cizinec, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, žádost o udělení mezinárodní ochrany*

nebo je-li v době podání žádosti o dočasnou ochranu podle tohoto zákona vedeno řízení ve věci mezinárodní ochrany podle zákona o azylu, řízení ve věci mezinárodní ochrany se přerušuje po dobu trvání dočasné ochrany podle tohoto zákona; o tom se učiní záznam do spisu ve věci mezinárodní ochrany. Cizinec není v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany. To však nemůže ničeho změnit na závěru, že v nynější situaci není možné posoudit současnou opakovanou žádost žalobkyní o udělení mezinárodní ochrany jako nepřipustnou podle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a zastavit tak řízení o ní podle ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu.

VI. Závěr a náklady řízení

35. Zdejší soud tedy ze shora uvedených důvodů napadené rozhodnutí zrušil podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, neboť s ohledem na aktuální situaci vyžaduje skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, rozsáhlé a zásadní doplnění. Na závěr je již pouze nutné dodat, že ačkoliv žalobkyně výslovně žádaly nařízení jednání, rozhodl zdejší soud ve věci samé bez jednání, neboť rozhodl právě podle citovaného ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., jež takový postup umožňuje, když současně nepovažoval v tomto případě nařízení jednání za nezbytné.
36. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 7 s. ř. s. Žalobkyně ve věci sice měly plný úspěch, proto by jim jinak náhrada nákladů řízení v zásadě náležela, avšak v tomto případě uspěly pouze na základě výjimečných skutečností, které nastaly až po vydání napadeného rozhodnutí, a tudíž je žalovaný nemohl při svém rozhodování zohlednit. Tuto situaci pak lze nepochybně považovat za důvod zvláštního zřetele hodný, pro který soud může výjimečně náhradu nákladů řízení nepřiznat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022-31, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2022, č. j. 7 Azs 357/2021-23). Žalovaný poté neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 18. ledna 2023

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v. r.
samosoudce